

ศิลปวัฒนธรรม

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๐
๒๕๖๓/๐๗/๕๕

สำนักศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
๕๐ หมู่ ๕ ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๑๐๐๐

๒๕ ก.ค. วันพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

กราบพระบาทองค์อัครราชเจ้า
ขอถวายพระพรชัยราษฎร์ภักดี
ธ ดุจทิพเทพประเทืองผ่องเมืองไทย
บำบัดทุกข์บำรุงสุขเหล่าผู้คน
ขอพระองค์สุริย์ฉายประกายฉาน
ห้าสิบสี่ปีทองผ่องประชา

น้อมด้วยเกล้าเหล่าประชาเกษมศรี
พระบารมีร้อยใจไทยทุกคน
ธ ดุจสายวสันต์ธารกาลทุกหน
พันวิ้งวนพันภัยด้วยพระเมตตา
ศุภกาลเฉลิมสมัยชนมพรรษา
ทั่วราชอาณาจักรทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า สำนักศิลปวัฒนธรรมฯ
(อ.อุดมลักษณ์ ระเบียบแสง โปรแกรมภาษาไทย ประพันธ์)

วันภาษาไทยแห่งชาติ ๒๕ กรกฎาคม

เมื่อปีพ.ศ.๒๕๔๒ รัฐบาลได้ประกาศให้วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ของทุกปี เป็น “วันภาษาไทยแห่งชาติ” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเนื่องในมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ และเพื่อเป็นการกระตุ้นให้สถาบันการศึกษา องค์กร หน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐ เอกชน รวมทั้งประชาชนชาวไทยได้ตระหนักในความสำคัญของภาษาไทย และร่วมใจกันใช้ภาษาไทยอย่าง ถูกต้อง และให้รักษาภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติไว้ให้คงามยั่งยืนตลอดไป

การกำหนดให้วันดังกล่าวเป็นวันภาษาไทยแห่งชาติ ก็เนื่องด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันได้ทรงพระกรุณาเสด็จฯไปทรงร่วมอภิปรายกับผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทยของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับปัญหาการใช้คำไทย เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๐๕ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถ ความสนพระราชหฤทัย และความห่วงใยในภาษาไทยของพระองค์ท่านเป็นอย่างมาก คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเห็นชอบให้วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ของทุกปีเป็นวันภาษาไทยแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๒

อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าเสียดายว่า ปัจจุบันภาษาไทยอยู่ในสภาวะที่แปรผันเสื่อมโทรมลง ซึ่งมีสาเหตุเนื่องจากกาลเวลา แต่สาเหตุสำคัญประการหนึ่งเกิดจากคนไทยได้ละเลยต่อความสำคัญในการใช้ภาษาไทย ทั้งนี้ อาจเกิดจากระบบการถ่ายทอดที่ยังขาดประสิทธิภาพ ความเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่แพร่กระจายหลังไหลเข้าสู่สังคมไทยอย่างรวดเร็ว อีกทั้งเยาวชนในปัจจุบันยังมีพื้นฐานภาษาไทยด้อยลง และเข้าใจหลักการใช้อย่างผิวเผิน ขาดโอกาสที่จะเรียนรู้สุนทรียภาพ ความประณีต ไพเราะของถ้อยคำทำนองไทย สื่อมวลชนเองทั้งที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโทรทัศน์ก็มีการใช้ภาษาต่างประเทศและภาษาไทยที่ผิดเพี้ยนในการสื่อสารมากขึ้น ทำให้เยาวชนมีวิถีคิดและการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องน้อยลงจนเป็นที่น่าวิตกว่าเอกลักษณ์ทางภาษาไทยกำลังจะสูญหายไปทีละเล็กละน้อย

จริงๆอยู่ “ภาษา” มีชีวิตและมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคตามสมัยเช่นเดียวกับมนุษย์ผู้สร้างที่มีการแปรเปลี่ยนไปตามกาลเวลาและสิ่งแวดล้อม และไม่ว่ายุคไหนๆย่อมมีคำใหม่ๆเกิดขึ้น คำเก่าบางคำก็อาจจะถูกทิ้งหรือลืมเลือนไปด้วยความไม่รู้ ความหมาย หรือไม่เข้ากับยุคสมัยนั้นๆ อย่างไรก็ดี เราต้องไม่ลืมว่า “ภาษา” เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็น “ชาติ” เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษแต่ละชาติแต่ละภาษา ได้สร้างสรรค์และสืบทอดต่อเนื่องไปยังลูกหลานของตน ทำให้เอกลักษณ์หรือตัวตนของชาติหนึ่งแตกต่างไปจากอีกชาติหนึ่ง “ภาษาไทย” เรา แม้จะมีการหยิบยืมคำในภาษาอื่นมาใช้ ก็ได้มีการพัฒนาปรับเปลี่ยนจนมีลักษณะเฉพาะอันเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติที่น่าภาคภูมิใจ ดังนั้น หากเราปล่อยให้ “ภาษาไทย” ของเรา เสื่อมโทรมหรือสูญหายไป ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือเพราะคิดว่าเป็นเรื่องล้าสมัยแล้ว ต่อไปในอนาคตเราจะเป็นเช่นไร?

ยี่สิบเก้ากรกฎซึ่งกำหนด	บันทึกจดวันภาษาพาส่งเสริม
ภาษาไทยใช้สื่อคือของเดิม	มีต้องเติมมีต้องแต่งมีรองใคร
ภาษาไทยไพเราะเสนาะนัก	ทั้งเสียงหนักเสียงเบาให้หลงไหล
คุณดนตรีบรรเลงเพลงละไม	จำขึ้นใจใช้พูดคล่องพองประชา
ทั้งฟังพูดอ่านเขียนเพียรรำลึก	ต้องสำนึกตริกรองของภาษา
เอกลักษณ์ประจำชาติคือหน้าตา	เลิศล้ำค่าภาษาไทยภูมิใจจริง

อ.อุดมลักษณ์ ระเบิดแสง โปรแกรมภาษาไทย ประพันธ์

ก.ไก่สี่กลอน

ก.ไก่หมายถึงไก่ไข่เรื่องแปลก	ข.ไข่ใครทำแตกไข่เรื่องขำ	ข.ขวดเล็กใช้เขาไม่ทำ
ค.ควายนำไถนอนอยู่ทุกวัน	ค.คนจึงขังยังไม่ช่วย	ฌ.ระฆังแสนสวยด้วยสี่ตัน
ง.งูใจกล้าถูกฆ่าฟัน	ง.งานนั้นมีไว้ใส่แกง	ฉ.ฉิ่งตีดังฉิ่งฉับ
ช.ช้างไม่ขยับยื่นมองอยู่	ช.โซ่ล่ามไว้ให้คนดู	ฌ.กระเผลอขึ้นคู่อยู่ริมทาง
ญ.หญิงโสภาน่าถนอม	ฎ.ชฎาสวมพร้อมงามมิสร้าง	ฎ.ปลูกปักไว้ใกล้ใกล้ข้าง
ฐ.ฐานสร้างเอาไว้ใช้นั่งนอน	ท.มณโฑหน้าขาวสาวชาวยักษ์	ฒ.ผู้เฒ่าหลงรักดวงสมร
ณ.ณครเคร่งครัดจัดจิ๋ว	ด.เด็กง่วงนอนร้องไห้กวน	ด.เต่าหลังคูดงแทนพุงป่อง
ถ.ถูงใส่กล่องจนพองอ้วน	ท.ทหารถือหอกและถือทวน	ธ.ธงล้วนนิยมสมชื่อไทย
น.หนูมากมายได้เคยเห็น	บ.ใบไม้ยามเย็นลมพัดไหว	ป.ปลาว่ายวนพ่นน้ำไป
ผ.ผึ่งบินใกล้ต้องรีบแจว	ฝ.ฝ่าทนทานชานาญปิด	พ.พานตั้งซิดอยู่เป็นแถว
ฟ.ฟืนครบคู่ควาวแหว	ภ.สำเภาพร้อมแล้วเริ่มเดินทาง	ม.ม้าเอาไว้ขี่ดีที่หนึ่ง
ย.ยักษ์หน้าบึ้งตึงตาขวาง	ร.เรือพายจัดคัดท้ายพลาง	ล.ลิงก่อนข้างจะซุกซน
ว.แหวนแสนสวยเกินจะแจก	ศ.ศาลามีแขกพักหลบฝน	ษ.ฤาษีรักการตัดตัวตน
ส.เสือไม่มีขนคนไม่มอง	ห.หีบใส่ผ้าสีขาวเด่น	พ.พจนาน่าเล่นแผ่นผยอง
อ.อ่างล้าลือชื่ออ่างทอง	ฮ.นกฮูกนั้นต้องมีตาโต.	

โดยคุณ : รจนา ที่มา : <http://www.tourethai.com>

